

YMPÄRISTÖ: Vuonna 2015 paperi- ja kartonkituotteiden tuotanto kasvoi 4,0 % ja massojen tuotanto 0,5 %. Vuosi oli edellisvuotta hieman lämpimämpi. Teollisuuden ja energiantuotannon typenoksidipäästöt kasvoivat edellisvuodesta. Ilmanlaatu heikkeni hieman lyhytaikaisten pölyjaksojen (katupöly) johdosta; hajukaasujen hajukynnyksen ylittäviä tunteja mitattiin edellisvuotta vähemmän. Metsäteollisuuden ravinnepäästöt vähenivät edellisvuodesta. Pääosa öljy- ja kemikaalionnettomuuksista tapahtuu edelleen tieliikenteessä; ympäristövaikutuksiltaan merkittäväksi luokiteltuja onnettomuuksia ei tapahtunut vuonna 2015. Asukasta kohti syntyvän yhdyskuntajättemäärän pitkäaikainen trendi on kasvusuuntainen; vuonna -15 suhdeluku laski hieman edellisvuodesta. Vesisähkön tuotantomäärää kasvoi edellisvuodesta ja nosti sähköntuotannon omavaraisuustasetta. Uusiutuviin energianlähteiden osuus kasvoi fossiilisten polttoaineiden käytön ja kokonaisenergiankulutuksen vähenemisen johdosta. Kymenlaakson sähköenergiankulutus kasvoi v.-15 2,3 %. V. 2015 pääteiden raskaan liikenteen suoritettua pysyi edellisvuoden tasolla ja kevyen liikenteen laski 1,2 %.

TALOUS: Kymenlaakson talous on kasvanut lähes koko tarkastelukauden ajan, mutta koko maahan verrattuna kasvu on ollut kuitenkin hidasta. Metsäteollisuuden osuus maakunnan arvonlisäyksestä on painunut 1997 tason alapuolelle, mihin pääsyynä voidaan pitää kansainvälistä suhdannetilannetta sekä euron nopeaa vahvistumista dollariin nähden. Maakunnallisessa BTV -indikaattorivertailussa Kymenlaakso on selvästi maan keskitason alapuolella; ongelmana on ollut erityisesti tuotannon heikko kehitys. Arvonlisäys asukasta kohti oli tarkastelukauden alussa vähän korkeampi kuin koko Suomessa, mutta 2000-luvulla kehitystrendi noudattelee melko tarkoin koko maan kehitystä. Arvonlisäyksen korkea taso asukasta kohti johtuu teollisuuden ja erityisesti metsäteollisuuden vaikutuksesta. Paperiteollisuuden ja liikennettä palvelevan teollisuuden osuudet alueen työpaikoista ovat moninkertaiset koko maan vastaaviin osuuksiin nähden; paperiteollisuuden osuuden laskua kompensoi lisääntyvänsä transiton mukanaan tuoma liikennealan vahva kasvu. Yrittäjien osuus työllisistä on Kymenlaaksossa edelleen alhainen, mutta yritysten nettolisäys noudattelee maan keskitasoa. Kymenlaakson seutukuntien yritystoimintaa voidaan kuitenkin pitää kasvuhakuisena ja uudistuvana. Kymenlaakson satamien aluetaloudelliset vaikutukset ovat myönteiset ja työllisyysvaikutukset merkittäviä. Laivaliikenne katsotaan yleisesti ekotehokkaaksi, mutta erityisesti alueellisesti lisääntyvä rekka-autoliikenne kuormittaa Kymenlaakson maakunnan ympäristöä ja vaikuttaa kielteisestiieverkon toimivuuteen sekä turvallisuuteen.

SOSIAALINEN HYVINVOINTI JA KULTTUURI: Vuosien 2014-2015 indikaattoriarvojen perusteella Kymenlaakson sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä näkyy sekä muutosta parempaan että myös negatiivisen kehityksen piirteitä. Vuonna 2015 työttömyysaste kasvoi selvästi. Työllisyysaste kasvoi vuonna 2015 0,9 % eli enemmän kuin koko maassa keskimäärin. T&K -menot ovat maakunnassa edelleen matalat ja ovat olleet laskusuunnassa vuoden 2010 jälkeen. Sairastavuusindeksi on ollut kasvusuunnassa vuoden 2010 jälkeen. Yöpymiset majoitusliikkeissä vähenivät vuonna 2015 edellisvuodesta ulkomailta tulleiden matkailijoiden määrään vähennyttä 26 %. Siirtolaisuus lisäsi maakunnan väestömäärää 385 hengellä kokonaismuuttoliikkeen oltua 375 henkeä negatiivinen. Loukkaantuneiden määrällä mitattuna Kymenlaakso oli vuonna 2015 maan keskiarvoon verrattuna turvattomampi tiellä liikkujalle, mutta kuolemaan johtaneita onnettomuuksia tapahtui valtakunnan keskiarvoa selvästi vähemmän. Poliisin tietoon tulleiden rattijuopumusten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta, mutta törkeät rattijuopumukset vähenivät v. 2015. Yrittäjien määrä väheni vuonna 2014 158 hengellä yrittäjien osuuden työllisistä pysyttyä edellisvuoden tasolla. Miesten pienemmän ansionousun vuoksi sukupuolten ansioerot tasoittuivat jonkin verran vuonna 2014. Kunnallisvaalien 2017 koko maan keskimääräinen äänestysprosentti kasvoi 58,3 %:sta 58,8 %:iin, Kymenlaaksossa äänestysprosentti laski 57,2 %:sta 56,6 %:iin. Kirjastolainat ovat hitaasti vähenemässä, mutta kirjastojen asema on kuitenkin pysynyt yllä hyvin.

EKOTEHOKKUUS: Ympäristöindikaattorit kehittyvät edelleen positiivisesti. Taantuma hidasti talouskasvua; talouden kehitys ja talousindikaattorien taso jää jälkeen vastaavista valtakunnallisista tilastoista. Selkeästi huonoin tilanne on sosiaalis-kulttuurista hyvinvointia kuvaavilla indikaattoreilla, joissa sekä kehityksessä että tasossa jäädään usein selvästi valtakunnan keskiarvosta. Ympäristövaikutusluokkaindikaattorit ovat kehittyneet positiivisesti lukuun ottamatta teollisuuden rehevöittäviä päästöjä ja energiantuotannon hiilidioksidipäästöjä; Arvonlisäysindeksi kasvoi voimakkaasti ennen vuosituuhannen vaihdetta ja jatkoi kasvua v.-03 jälkeen eli ekotehokkuuden voidaan katsoa kehittyneen positiiviseen suuntaan (suppea määritelmä => ei tuontia).

59 IND	SUhteellinen kehitys parempi (28)	SUhteellinen kehitys huonompi (12)	SUhteellinen kehitys neutraali/ei arvioitu (24)
TASO PAREMPI (3)	S15. Väki- ja koulutus- ja kulttuuritoimen kustannukset K1. Opetus- ja kulttuuritoimen kustannukset	S7. Yrittäjien osuus työllisistä	
	2	1	0
TASO HUONOMPI (26)	T1. Arvonlisäyksen volyymikasvu T2. Arvonlisäys asukasta kohti S4. Ulkomaan kansalaisten määrä S5c. Ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta S6. Sukupuolten palkat S11. Alle 65-vuotiaana kuolleet S16. Tieliikenneonnettomuudet K2. Kirjastolainojen määrä K3. Kunnallisvaalien äänestysprosentti K4. Yöpymisvuorokaudet majoitusliikkeissä	T3. Käytettävissä oleva tulo asukasta kohti T5. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset S3. Huoltosuhde S5. Työttömyysaste S5a. Alle 25-v. virta yli 3 kk:n työttömyyteen S5b. Virta yli 3 kk:n työttömyyteen S5d. Työllisyysaste S9. Toimeentulotukea saaneet henkilöt S10. Itsemurhien määrä S13. Sairastavuusindeksi S18. T&K-menot	S2. Luonnollinen väestönmuutos S6. Palvelujen osuus työllisistä S12. Vastasyntyneiden elinajanodote S17. Keski- ja korkea-asteen tutkinnot
	11	11	4
TASO NEUTRAALIEI ARVIOITU (35)	Y1. Teollisuus ja energiantuotanto CO2 Y2. Tieliikenne CO2 Y3. Teollisuus ja energiantuotanto NOx Y4. Tieliikenne NOx Y5. Teollisuus ja energiantuotanto SO2 Y6. Raskasmetallit ilmaan (Hg, Cd, Pb) (3 ind.) Y9. Teollisuus ja yhdyskunnat typpi päästöt vesiin Y9. Teollisuus ja yhdyskunnat fosforipäästöt vesiin Y13. Öljy- ja kemikaalionnettomuudet Y19. Otettu sora- ja kalliomäärät Y21. Kaukolämmön kulutus Y22. Sähkön kulutus Y24 Uusiutuviin energianlähteiden osuus		T4. Metsäteollisuuden osuus arvonlisäyksestä T6. Transitoliikenne T7. Liikennesuoritteet S1. Nettomuuttoliike S14. Liikenneonnettomuudet Y7. PAH-päästöt Y7. Dioksiini- ja furaanipäästöt Y8. PM10 ja TRS-ylityspäivät (2 ind.) Y10. Pohjavesiputkien kloridiseuranta Y11. Pohjavesistä mitatut nitraattityypet Y12. Maatalouden suojavyöhykeosapumukset Y14. Maatalouden ympäristöt Y15. Metsätalouden ympäristöt Y16. Suojelualueiden pinta-ala Y17. Uudistushakkuiden pinta-ala Y18. Puuston määrän kehitys Y20. Yhdyskuntajätteen läjitys ja hyödyntäminen (2 ind.) Y23. Sähköntuotannon omavaraisuusaste
	15	0	20